

FOKUS: STATISTIK

Resursbehovsutveckling 2012-2022

Utvecklingen av resursbehoven redovisas för fyra verksamhetsområden: barnomsorg, grundskola, gymnasium samt äldreomsorg.

- Samtliga verksamheters resursbehov ökar under perioden på grund av den demografiska utvecklingen.
- Grundskolan har i dagsläget de högsta kostnaderna och förväntas också ha den största ökningen av resursbehovet under perioden, +19 procent.
- Totalt sett förväntas resursbehovet inom de fyra verksamhetsområdena öka med 480 mnkr fram till år 2022.
- Äldreomsorgen kommer på sikt, efter år 2020, få kraftigt ökat resursbehov på grund av att antalet resurskrävande äldre kommer att öka

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Inledning.....	3
Verksamheter i beräkningarna	3
Metod	3
Befolkningsutveckling	4
Resursbehov per verksamhet.....	8

Källa: Statistiska centralbyrån (SCB), Ekonomi- och styrningskontoret (ESK)

Text och diagram: Charlotte Lundberg, ekonomi- och styrningskontoret, Norrköpings kommun, planeringochstatistik@norrkoping.se

Tidigare publikationer i serien Fokus Statistik:

- Sammanställning av socioekonomiska variabler för Norrköpings valdistrikt (daterad 2011-10-06)
- Arbetsförmedlingen beräknar arbetslösheten på nytt sätt (daterad 2011-11-22)
- Arbetsmarknadsstatistik för Norrköping (daterad 2011-12-13)
- Uppföljning av Easyresearch (daterad 2011-12-16)
- Kommunalskatten 2012 (daterad 2012-01-19)
- Framtida utbildning och arbetsmarknad (daterad 2012-01-27)
- Fritidshusområden 2010 (daterad 2012-02-10)
- Tätorter 2010 (daterad 2012-02-20)
- Totalprognos 2012 (daterad 2012-04-03)
- Arbetspendling 2010 (daterad 2012-08-24)
- Arbetsmarknadsstatistik för Norrköping 2011 (daterad 2012-12-12)
- Kommunalskatterna 2013 (daterad 2012-12-14)
- Resursbehovsutveckling 2011-2021 (FS 2013:1, daterad 2013-01-22)
- Arbetskraftsflöden 2011 (FS 2013:2, daterad 2013-02-28)
- Befolkningsprognos 2013 (FS 2013:3, daterad 2013-04-08)
- Inflyttningsstudie och Utflyttningsorsaker för Norrköpings kommun 2012 (FS 2013:4, daterad 2013-07-25)
- Befolkningsförändring 1:a halvåret 2013 (FS 2013:5, daterad 2013-08-15)

Länk till publikationerna på hemsidan:

<http://www.norrkoping.se/organisation/statistik/publikationer/fokus-statistik/>

Inledning

Den demografiska utvecklingen, påverkar kommunens kostnader för vissa verksamheter. För några verksamheter är sambandet mycket tydligt, där en ökning av folkmängden i en åldersgrupp ger en direkt ökning av resursbehovet. Inom andra verksamheter är inte kopplingen lika tydlig.

Genom att använda verksamheternas kostnader idag, tillsammans med den prognostiserad demografiska utvecklingen gånger ett snittpris per person i viss ålder, kan vi få en bild över de framtida resursbehoven i olika verksamheter. Syftet med rapporten är att ge en förståelse för den demografiska utvecklingens inverkan på framtida resursbehov.

Modellen och resultatet redovisades på kommunens budgetdagar den 2 september 2013.

Verksamheter i beräkningarna

Vi har valt verksamheter vars kostnadsutveckling har ett starkt samband med befolkningsutvecklingen. Nedan visas en lista på verksamheterna samt de ingående åldrar som till stor del finns inom respektive verksamhet.

Barnomsorg

Förskola 1-5 år
Fritidshem 6-9 år

Grundskola

Förskoleklass 6 år
Åk 1-3 7-9 år
Åk 4-6 10-12 år
Åk 7-9 13-15 år

Gymnasium 16-18 år

Äldreomsorg 65 år och över

Metod

För Norrköping görs varje år en befolkningsprognos som prognostiserar den demografiska utvecklingen i Norrköping de kommande fem åren samt ger en utblick över ytterligare fem år. Totalt innehåller prognosen alltså uppgifter för tio år framåt i tiden. Befolkningsprognosen bygger på antaganden om fruktsamhetstal, dödlighet och flyttningar.

Med hjälp av uppgifter från befolkningsprognosen beräknas *volymkattningar* vilka motsvarar de volymer som förväntas finnas inom olika verksamheter. I volymkattningarna finns antaganden om bland annat aktuella åldersgrupper och nyttjandegrad. Exempel på volymkattningar kan vara antalet elever i förskola som baseras på totalt antal barn enligt befolkningsprognosen och antagande om andel som kommer att finnas i förskolan.

Ett annat exempel är en årskurs i grundskolan där det under ett kalenderår går två olika årskullar. Exempelvis i en förskoleklass går sex-åringar i skolan under höstterminen, medan det under vårterminen samma år är de som blir sju år under året som går i förskoleklass.

När volymerna är beräknade multipliceras dessa med en prislapp för de olika verksamheterna. Prislapparna motsvarar det nuvarande kostnadsläget för verksamheterna. Om prislapparna förändras kommer givetvis den framtida kostnaden att förändras.

Modellbeskrivning av resursbehovsutveckling

Not: RS=Räkenskapssammandraget

Som modellskissen ovan visar, så hämtas dagens kostnadsläge främst från räkenskapssammandraget. Kontakter har tagits med sakkunniga på respektive verksamhet.

Vi vet att kostnaden per person i olika verksamheter inte är konstant över tid. De kan komma att förändras under kommande år på grund av nya lagar, ändrade preferenser, effektivisering, politiska beslut med mera. Men kommande förändringar är svåra att förutse. Modellen beskriver alltså framtida kostnader utifrån dagens servicenivå.

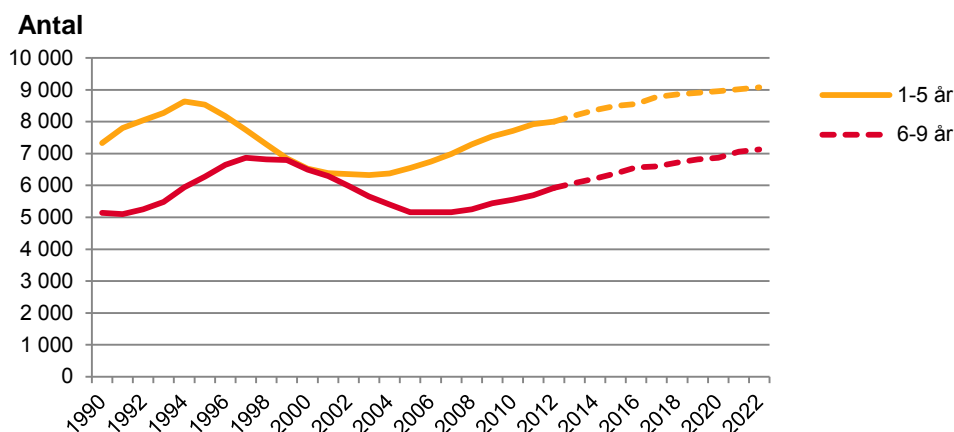
Befolkningsutveckling

Nedan visas befolkningsutvecklingen i Norrköping under perioden 1990-2022 för olika åldersgrupper. Uppgifterna fram till 2012 avser den faktiska befolkningen

enligt uppgifter från Statistiska centralbyrån (SCB). Perioden från 2013 till 2017 visar den prognostiserade utvecklingen och 2018-2022 är en utblick, båda framtagna av ekonomi- och styrningskontoret (ESK).

För barnomsorgen ser vi att antalet barn är i en uppåtgående trend. Barn i åldern 1-5 år har ökat stadigt sedan 2003 och förväntas fortsätta öka under prognostiden. Även barn i åldern 6-9 år ökar stadigt under hela prognosperioden

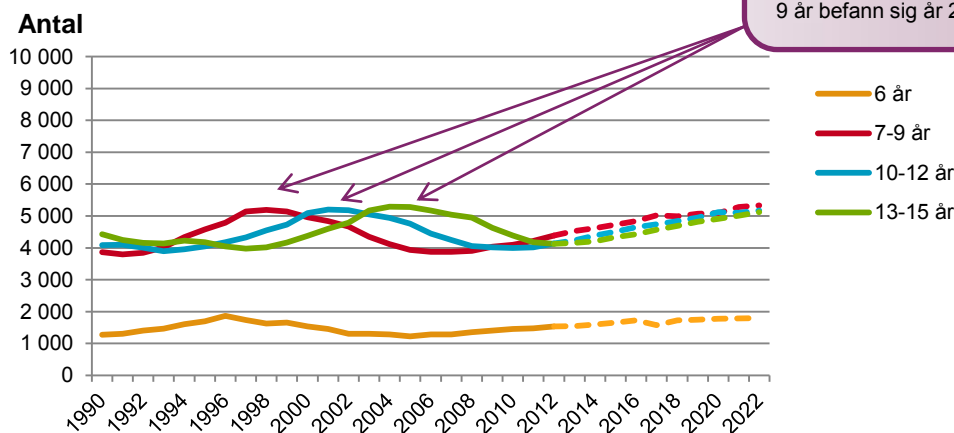
Befolkningsutveckling år 1990-2012 samt prognos år 2013-2017, utblick år 2018-2022 Barnomsorg (förskola och fritidshem)

Källa: SCB 1990-2012, ESK 2013-2022

Även antal barn som finns i förskoleklass och grundskola årskurs 1-9 förväntas öka under de kommande tio åren. Barn i åldern 7-9 år ökar fram till år 2017 för att sedan plana ut något innan antalet ökar igen år 2021. För åldrarna 10-12 år samt 13-15 år är kurvorna liknande fast förskjutna framåt i tiden

Befolkningsutveckling år 1990-2012 samt prognos år 2013-2017, utblick år 2018-2022 Grundskola (förskoleklass och årskurs 1-9)

De tre kurvorna visar hur de olika årskullarna förflyttar sig mellan de tre stadierna i skolan. Det stora antal som år 1998 fanns i åldersgruppen 7-9 år befann sig år 2004 i åldersgruppen 13-15 år.

Källa: SCB 1990-2012, ESK 2013-2022

